

Szorosnál szorosabb Székelyhidi Zsolt:
Csurom,
 P'Art könyvek, 2016.

A szerző – nevezzük önmaga után szabadon, Zsír-, majd Űrsátán után Csursátánnak – hetedik kötetét vettem kezembe, amikor a *Csurom* című könyvet olvasni kezdtem. S folytattam is, egészen végig, hiszen úgy olvastatja, ahogy itatja magát a csurig teli korsó sör, eteti magát a párás kehely szélén lecsöp- penő pisztáciafagyalt egy forró nyári napon, tikka- dás idején.

E rövid sorokba tördelt, pörgős szabad versekből álló kötet Székelyhidi Zsolt kedveséhez írt, legújabb verseit tartalmazza, csurom ihlet, csurom szerelem, csurom élet ez, ami eredeti, korábbi könyveiből már megismert nyelvezetén élénk ömlik. Együtt freccsenni vele „kőrésekbe, tört mintákba”, hogy „hű- senek fröcskölő habok”, míg „útitervünket elkanya- rítja / a folyó”, oda, ahol „a Szerelmesek / csatornája / tenger a homokkönyílásban. / Beleugrunk, belevetődünk, / beleszuszunk, belemerülünk, / beleocsúdunk, / beleszeretünk, / belenyílunk, / belesukódunk, / be- lemutatunk / és belehallgatunk” a szerzővel együtt, ilyen ez az egész könyv, ez az egész – borítószínbén és hangulatában is – kék-fehér alkotás. Színhelyei kü- lönféle tengerpartok, továbbá Rodosz, Párizs, a Duna- part és közös otthonuk a hetedik kerületi Hársfa utcá- ban, ahol magam is hosszabb időn át albérltettem, s amely nyáron át csupa illat és virág, télen pedig el lehet rejtőzni a meleg szobába, a közös kanapéra, ahol az asztalon már kora reggel felbúg a számítógép, megteremtve a folytonosságot a napok között. A költő óceánként, „férfivíz”-ként beltengert képzel magá- nak, „karcsú vízformák, / kikandikáló habkeblek, / kerekded tengertompor” képzetét formálja; „belezúg, ráömlik, / zubog a szárazon / keresztül, anyaszült / esztelenül” tengernőjébe: ilyen a szerelem, a „víz- szenvedély” Székelyhidiék háza táján. Ők nem távo- lodnak, hanem „távolognak”, rúgják a mélységet, egy- más vízkiszorításába merülnek, belenevetnek a sóba, eltartja őket az áram; költőnk a földtől fölfelé jár, csínján bánik a hajlamokkal, kedvesének „pára áram- lik nyaklatából”; megannyi eredeti képpel, szóalko- tással találkozunk, mint Székelyhidi Zsoltnál rend- szerint.

Ezzel együtt felfedezhetünk sorai közt egyfajta gyöngéd klasszicizáló- dást is: a performer fenegyerek, akit oly jól ismerünk nemcsak korábbi köteteiből, hanem a Vass Tibor-féle hernádkaki Spanyolnátha-összejö- veteleken rendszeresen bemutatott performanszairól is, melyeket több- nyire Berka Attilával követ el du- ettben, és kalapál, fúr-farag, máskor lisz- tet vagyít vajjal, sóval és festékkel, ken és pacsmagol, most hagyományosabb költői vizekre evez. Sorait a tőle megszokott lendületes, avantgarde hang helyett áthatja a líraiság, a megnyugvás, a lecsendesedtség.

Máskor tél van, s a költő azon töpreng, mibe ru- házkodjon, hiszen biciklin sportolva kevésbé fázik, mintha BKV-val utazna munkába. Megint máskor „a kutyúkkal kicsit vacakul áll”, már amennyiben spórolni kellene rájuk, de „októberig precíz tervben van / a lakás video- és hifi-toronnyá / alakítása, né- hány sör / megivása és néhány / élménytúra külföld- ön”. Azután férfi és nő egymásba érnek, együtt mozdulnak, „folynak a szobában”, ahol „sercegnek a szemcsék”, és „pillantásuk / tört rése alatt / egyesül az a sok / milliomod / neuromuszk szinapsz”, együt- tesük [...] „masszív / légzáró réteget / képez a valóság / és az álmuk között”, az ő „művük a folyt fény”. Szeretkezésük során „olajban ázó szövetekbe / kap a nyelv láng”. Azt gondolom, nyugodtan hívhatjuk ezt a lírát holografikus költészetnek, amennyiben min- den részletében ott rejlik az egész, csak rá kell nyitni a szemünk; minden verscserép saját szilánknyi fel- színén tükrözi vissza a teljes kötetet, melynek egysé- gessége szembetűnő. Mint a levelek erezetében az egész lombkorona, vagy a hajszálgökökerek szabdal- tóságában a főgyökérzet rajzolata kisebb dimenzióban, úgy tűnik élénk a teljes kötetnyi lírafolyam az egyes versek mintázatában: a motívumokban, a tempóvál- tásokban, a költői alakzatok rendszerében.

A borítót a kedves, Virág nagyszerű tengerfotója díszíti, egy csöppnyi sziklás parttal, ahol a szó meg- veti lábát, hogy fejest ugorhasson a mélybe, a cím fe- kete filctollfirka-betűi alatt pedig a tágas „világfehér” ég borul fölénk. Ez a két ember együtt egy mű. „Ha tehát nem is / alkalmas szó: / »összenőve«, / azért ki- fejezi / egymás / szorosnál szorosabb / viseletét.”

Simon Adri